www.kurdistannet.org
15-8-2003 10:39

حزبەكانی ڕۆژهەڵاتی كوردستان، بەرەو كوێ؟!

جەلیل عەباسی

ڕووداوه تیرۆریستیەكانی (11) ی سپتامبر بوونە هۆكارێكی زۆر جدی و كاریگەر بۆ بزواندن و خێراتر كردنی ڕەوتی گۆڕانكاریە سیاسی و كۆمەڵایەتیەكان لە جیهان بەگشتی و لە ڕۆژهەڵاتیشدا بەتایبەتی. سیاسەتی دژە تیرۆر و ڕەشەكوژی كە دەكرێ بڵێین تائەوكاتە تەنیا دەستەواژەیەكی تیۆری ئاسا بوو و لە بازنەی پرۆتستۆ كردن و ناڕەزایی دەربڕینی سەرزارەكیدا قەتیس مابوو، دوابەدوای (11) ی سپتامبر لەو بازنەیە دەر هێنرا و لەوقاڵبە تیۆری ئاسایەی تێپەڕی و بوو بە بەرنامەیەكی كرداری و هەڵمەتێكی پراكتیكی بۆ سڕینەوەی تیرۆر و پاوانخوازی و فەرهەنگی رسوای دیكتاتۆریەت. هەڵمەتەكە لەوكاتەوەش جدیتر و گورجوبڕتر كرا كە دەسەڵاتداران و سیاسەتمەدارانی وڵاتە یەكگرتووەكانی ئەمریكا هەستیان بەهەڕەشەیەكی جدی كرد بۆسەر بەرژەوەندیە گشتیەكانی ئەو وڵاتە. سەرەتاییترین ئەنجامی هەڵمەتەكەش هەمان ڕووخاندنی ئیمپراتۆریای خەون ئاسای لم لە ئەفگانستان و دواییش هەڵتەكاندنی قوتابخانەی رسوای ئەنفال و تەعریبی قادسیە لە عێراق و. . . بوو. ئەم هەڵمەتە لە ڕەوتی بەرەوپێشچوونەكانیدا بەرەبەرە خۆی لە دوو نیشانەی دیكەش نزیك دەكاتەوە كە ئەوانیش ڕژێمی عەرەبیزمی سوریا و ئاخوندیزمی ئێرانە، دوو ڕژێم كە بەنەوعێك پێكەوە بەستراون و هەردووكیان بە میكانیزمی تایبەتی خۆیان بوونەتە پاڵپشت و داڵدەدەری تیرۆریزم و شێواندنی ئاسایشی ناوچەكە و تۆقاندنی جیهانیش. لەگەڵ نزیكبوونەوەی پرشەی شەپۆلەكانی ئەوهەڵمەتە گشتگیرەشدا بۆ ئێرانی ئاخوند لێداو، پێویستە گەلانی ئێران زووتر و زۆرتر بكەونە خۆیان و هەرلەئێستاوە لەفكری دابین كردنی ئاڵترناتیڤێكدا بن و هەوڵ بدەن پێش بەهەرچەشنە هەڵەیەكی سیاسی و عاتیفی بگرن تا ڕووبەڕووی ئەوشكستەی شۆڕشی 57 نەبنەوەو ئاكامی گۆڕانكاریەكانی ئەمجارەش لەلایەن چەند دەجالێكی دیكەوە نەدزرێت. پرسیاری (چ بكەین؟) لەم هەلومەرجەدا بەزەقی خۆی لە مێشكماندا دووبارە دەكاتەوەو گەر وردتریش لێی بڕوانین دەبینین زۆرتر بە ئاراستەی ڕۆژهەڵاتی كوردستان (پارچەی ژێر چەپۆكی ئێران) بەرجەستە دەبێتەوە. ڕۆهەڵاتی كوردستان، ئەوبەشەی یەكەمین چرای ڕووناكیبەخشی ئازادی و حكوومەتی كوردیی تێدا داگیرسا، مێژوویەكی هەیە پڕلە هەوراز و نشێو، پڕ كارەسات، تەژی لە ئەزموونی تاڵ و شیرین، لێوڕێژ لە هەڵبەز و دابەز و شكست و سەركەوتن. هاوڵاتیانی ئەم بەشە لە كوردستانی مەزن، هەروەك چۆن بۆ ماوەیەك چارەنووسی خۆیان بەدەستەوە گرت، ئاواش لە مێژووی پڕهەڵدێری بزووتنەوەی ڕزگاریخوازانەیاندا ناكۆكی و ناتەبایی و براكوژی و ئاوارەیی و دەیان چەرمەسەریی سیاسی و كۆمەڵایەتیی دیكەیان تەجروبە كرد بەڵام دانەڕووخان و خۆیان نەدۆڕاند، هەربۆیەش ئەو پرسیارە زۆرتر ڕووبەڕووی ئەوان دەبێتەوە. لەئاراستەی ئەو پرسیارەشدا بمانەوێ نەمانەوێ دەبێ سێ خاڵ لەبەرچاو بگرین: خاڵی یەكەم جەماوەری كورد بە واتا گشتیەكەی، خاڵی دووەم جیلی ڕۆشنبیری كورد و سێیەمیش حزبەكانی كوردستان. خاڵی یەكەم و دووەم پێویستیان بە باسلێكردنی جیا و سەربەخۆ هەیە كە لە دەرفەتێكی دیكەدا ئاوڕیان لێدەدەینەوە و لەم باسەدا مەبەستەكەمان لەسەر خاڵی سێیەم چڕدەكەینەوە كە حزبەكوردیەكانی ڕۆژهەڵاتی كوردستان دەگرێتەوە.

ماوەیەكی زۆرە لەگەڵ چەند دۆست و هاودڵێكدا خەریكی باس و تاوتوێ كردن و لێكدانەوەی ئاراستەی بیر و كرداری حزبەكانی ڕۆژهەڵاتی كوردستانین و باس لە گونجاندنی ئالیەت و میكانیزمێك دەكەین بۆ پێكەوە گرێدان و یەك گرتنی پراكتیكیی حزبەكان و بنیاتنانی ڕوانگە و بەیانێكی هاوبەش و یەكگرتوو بەمەبەستی چارەسەری یەكجارەكیی زۆربەی كێشە و گرفتەكان، لەم بوارەشدا لانی كەم لەلایەنە تیۆریەكەیەوە گەیشتووینەتە ئەنجامێكی دڵخۆشكەر و لێكحاڵیبوونێكی دڵخواز.

بەم دواییانەش چەند بابەتێكم خوێندنەوە لەسەر ڕێڕەوی هەمان ئەو باس و لێكدانەوەی ئاماژەم پێكرد و پێیان خۆشحاڵ بووم چوونكە ئەو ڕاستیە دەسەلمێنن كە هەموومان (تاك بەتاكی كوردی ڕۆژهەڵاتی كوردستان) غەمێكی هاوبەشمان هەیە و وەك یەك هەوڵی بۆ ئەدەین و بەیەك ئیرادەوە بەرەوڕووی دەبینەوە كە ئەویش هەمان ڕزگار كردن و دابین كردنی ئاسایش و سەقامگیریی ڕاستەقینەیە لە ڕۆژهەڵاتی

کوردستاندا بەتایبەتی. لای کەسمان شاراوە نییە کە حزبەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان هەرلە دەسپێکی چالاکیی ئاشکرای خۆیان و بەتایبەتیش لە شەستەکانی هەتاویدا (وبەداخەوە تائێستاشی لەگەڵدا بێت) ئەزموونێکی تاڵیان پرۆڤە کرد و دەشیکەنەوە. زۆرجار بیرهێنانەوەی ناوی (کۆمەڵەودیمۆکرات) جگە لە شەڕێکی خیانەت ئامێزی براکوژی و تێکدانی باری ئەمن و ئارامیی مەعنەوی و کۆمەڵایەتیی هاوڵاتیان و لاوازتر کردن و تەنانەت کوشتنی هەستی ئازادیخوازی و شۆڕشگێڕایەتیی جەماوەری کورد، هیچ خاڵ و یادەوەریەکی دیکە لەناخی تاکی کورددا زیندوو ناکاتەوە !

نامەویێ زامەکان بکولێنمەوەو کای کۆن بە با بکەم، مەبەستم لەئاماژە پێکردنی ئەو ئەزموونە تاڵە ئەوە بوو کە لەم بارودۆخە هەستیارەدا کە زۆر لە شەستەکان جیاوازە، حزبەکان بە ڕاچەنینێکەوە بە خۆدا بێنەوەو بەدوای وەڵامی (چی بکەین) دا بگەڕێن. وەکوو گوتمان ئەم قۆناغەی ئێستا زۆر هەستیارەو خوازیاری جووڵانەوەی حسێب کراوە و دەبێ‌بەبەرنامەوە بجولێنەوە. خۆ ئەزمونی دوو قوتبی (پارتی و یەکێتی) ی پێش و پاش ڕاپەڕین وپێش و پاش پرۆسەی ئازادی عێراقیشمان لەبەر چاوە و هێشتا کۆن نەبووە. کەوا بوو ئێمە لەم قۆناغەدا پێویستمان بەبەرنامەیەکی یەك گرتوو، خەتابێکی هاوبەش و هەنگاوێکی شان بە شان هەیە ئەویش نەك لەسەر کاغەزو بە شیعاری بۆش بەڵکوو بەرنامەیەکی پراکتیکی‌کە هەموو لایەکمان وەك یەك بڕوامان پێی هەبێت و ڕەچاوی پرەنسیپەکانی‌بکەین و ئامانجەکانی پەیڕەو بکەین. ئەمڕۆ زۆر پێویست دەکات کە بە بیرهێنانەوەی ئەزموونە تاڵەکانی پێشوی خۆمان و هی حزبەکانی باشووری کوردستانیش لە شەڕی نەگریسی براکوژی و خۆ خۆریدا، ئەو لاڕێیە کوتراوانەی جاران بەر بدەین و لەسەر ڕێگایەکی تازەدا هەنگاو باوێین، دەبێ حزبەکان لەبری ئەوە لە ئاوارەییشدا هەر لەبیری تۆڵە و خ سەپاندن و دا بەشکردنی باکوورو باشووری ئەو پارچەیەی وڵاتەکەماندا بن، چاوی ڕۆشنبینی دڵیان بکەنەوەو پێدا چوونەوەیەکیان هەبێت لەمەڕ کارنامەی ڕابردوویان و گەڵاڵەیەکی دروستتر وڕۆشنتر دابڕێژن بۆ داهاتوو، ئەم گەڵاڵەیەش نەك بە پێی لاڕێیەکەی جاران و نەك بە خۆ موتڵەق بینی و خۆسەپاندن و لە هەمووش گرینگتر نەك بە (تەتمیع و تەهدید) ی ڕۆشنبیرانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان بەڵکو لەڕستیدا خۆی لەبەرەیەکی یەکگرتووی یەك دڵ و یەك بڕواو یەك ئامانجدا دەبینێتەوە، بەرەیەکی یەکگرتووی ڕاستەقینە کە پێکهاتبێ لە پێشمەرگەی شۆڕشگێڕی ڕاستگۆ و ڕاستەقینە، ئەوەی کە لە پێناو ئازادی وڵات و سەربەستی هاووڵاتیاندا ڕێبازی خۆبەخت کردنی هەڵبژاردبێ نەك تاقمێکی دەجال و بازرگانی سیاسی کە حەز بکەن (پەیکەری زێڕین) یان بۆ دابنرێت! ئەمڕۆهاووڵاتیانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان پێویستیان بە بەرەیەکی یەکگرتووی ئەوتۆ هەیە کە خۆی تەرخان کردبێ بۆ ئازادیی وڵات و خۆی گونجاندبێ لەگەڵ واقیعی کۆمەڵایەتی و ویست و خواستی هاوڵاتیاندا، بە دڵنیاییەوە هیچ حەزی لە حزب حزبۆکێ و یاری نامەشروعی سیاسیانە وبیری پاوانخوازانە نییەو هیچ ڕوویەکی گەشیشی پیشان نادات بەڵکوو بە پەیڕەوی لە خواست و ئیرادەی گەل لەدژی دەوەستێت و بەڕوویدا دەتەقێتەوە. کاتێ دەڵێین بەرەیەکی یەکدڵ و یەك ئامانج، دیارە تیایدا جێگایەك بۆ بازرگانی سیاسیانە و خۆسەپاندن و پاوانخوازی نابێتەوە و هیچ بیر و ئامانجێکی تاکڕەوانە هەڵناگرێت و دەبێ جێی بڕواو پەسەند و متمانەی جەماوەری ڕۆژهەڵاتی کوردستانیش بێت. ئەو بەرەیەش پێکدێ لە سێ حزبی (دیمۆکرات و یەکیەتی شۆڕشگێڕان و کۆمەڵە) و ئەو سێ حزبەش دەبێ بەتەواوەتی لەناو ئەو بەرەیەدا وەك جەوهەری ڕەسەنی جەماوەری کورد بتوێنەوە و ناوی حزبێك بەتاك نەبینرێت، دیارە ئەوانیش مافی ڕەوای خۆیانە لەدەرەوەی بەرەدا ناسنامە و تایبەتمەندیی خۆیان بپارێزن و. . . بەڵام لەناو بەرەدا هاوکێشەکە دەگۆڕدرێت و هەموویان بەیەك شێوە و یەك ئەندازە بەرپرس دەبن و وەك بەرەش سەیر دەکرێن نەك وەکوو چەند حزبی جیاوازی ناتەبا و خۆخۆر و. . . !

بەمدواییانە هەندێ کەس لەپێوەندی لەگەڵ دامەزراندنی بەرەیەکدا زۆر بەزەقی داکۆکی دەکەنە سەر ناوی (دیمۆکرات و کۆمەڵە) ، ئەو داکۆکی کردنەش بە ئاشکرا سات و سەودایەکی بێزەونی سیاسیانەی تێدا دەبینرێت و ئەوەی تێیدا نەبێت هەمان بەرژەوەندیە گشتیەکانی کوردە و لەڕاستیدا ئەو تاقمە دەیانەوێ (هەروەك کارنامەی ڕابردوویان پیشانمان دەدات) هەر لەئێستاوە بازارێك بنیات بنێن بۆ فرۆشی کاڵای خۆیان کە هەر لایق بە باڵای خۆیانە! ئەویش بە قوربانی کردنی بەرژەوەندی گشتیی کورد و پرەنسیپە ڕاستەقینەکانی شۆڕشی ڕزگاریخوازانەی گەلەکەمان! ئەو تاقمە سەوداگەرە یا بەئەنقەست یانخود بەهۆی فەرامۆشکاری سیاسیی تایبەتیانەوە ئەوەیان لەبیر کردووە کە خاك و خەڵکی ڕۆژهەڵاتی کوردستان قوربانیەکی زۆرونەخوازراویان دا لە پێناو دووقوتبی و خۆسەپاندن و خۆخۆری و شەڕی

براکوژیی ئەو دوو حزبەدا و ئیدی ئەو ئەزموونەش دووبارە ناکاتەوە، ئەوان بەچاوی بەستراو بەسەر ناتەبایی و شەڕی دەسەڵات و پیلانی دابەشکردنی باکوور و باشووری رۆژهەڵاتی کوردستانی (نهێنی و ژێریەژێری) ئەو دوو حزبەدا باز دەدەن و ئەو ڕاستیە دەشارنەوە یا دەرکی پێناکەن کە ئەمڕۆ باوی (تاقانەیی) نەماوە و (دوو قوتبی) یش کۆن بووە و داڕزیوە و لەوەش گرینگتر ئەمڕۆ حزبێکی گەنج و پشوودرێژی دیکەش لە گۆڕەپانی شۆڕشی ڕزگاریخوازانەماندا پەروەردە بووە کە بە ڕابردوویەکی گەرچی کەم تەمەن بەڵام پاك و بێگەرد و پڕشانازیەوە خۆی سەلماندووە و لەمەودواش دەتوانێ وەکوو (چەکوشی تەعادل) ێك تاکڕەویی دیتران بڕووخێنێت و هاوکێشەکە لەبەرژەوەندیی جەماوەری کورددا بپارێزێت کە ئەویش هەمان (یەکیەتی شۆڕشگێڕانی کورد) ە. هیچکەس لە ئێمە بۆی نییە و ناتوانێت هەبوونی چالاك و کارای ئەو حزبە بشارێتەوە و زەمینەی دووقوتبی و دووبەرەکیی پاوانخوازانە (وەك ڕابردوو) لە ڕۆژهەڵاتی کوردستاندا ساز بکات!

باسکردن لە بەرەیەکی یەکگرتوو بەبێ هێنانی ناوی هەرسێ حزبەکە وێکڕا و لەپاڵ یەکدا جگە لە شانتاژێکی نەشیاوی ناحەزانە هیچی دیکە نییە و ناچێتە قۆناغی کردارییەوە و لەبەرانبەر ئاوا شانتاژ و سەمپاشیەکی سیاسیشدا ئەوە حزبەکانن کە پێش هەموو شت و هەموو کەس دەبێ بەرپەچ بدەنەوە و یەکێتیی یەك ئامانج و یەکدڵانەی خۆیان وەکوو سێکوچکەیەك بۆ بناغەی ئازادی و بەختیاریی وڵات پیشان بدەن و بەکردەوەش بیسەلمێنن، ئەگەر ڕابردوو لەبیر بەرین و لەمڕۆوە مەسەلەکان ببینین دەبێ بڵێم هەرسێ حزبی (دیمۆکرات و یەکێتی شۆڕگێڕان و کۆمەڵە) ڕۆڵەی خاك و خەڵکی کوردن و هەرکام جێپەنجە و ڕۆڵی کاریگەری خۆیان دەبێت و جێی هیوا و پشتگەرمیی گەلەکەمانن لە کاروانی دوورهەواری ڕزگاریدا، بەڵام هیچکام و بەهیچ شێوە و تاکتیکێك نابنە (تابۆ) و ناشبێت ئیجازەی تاقمێکی ناحەزی گێرەشێوێن بدەن کە بۆ مەرامی ناپاکی خۆیان بەرەو هەڵدێری مەرگاویی بەتابۆ کردنیان بەرن! هەرسێ حزبەکە دەبێ ئەوە بزانن و بڕوایان پێ هەبێت کە سەردەمی تاکڕەوی و پاوانخوازی بەسەرچووە و لاڕێی جارانیش بەرەو (ناکوجائاباد) یان دەبات و هێندەی دیکە لە جەماوەریان دادەبڕێت و دووریان دەخاتەوە، کەوابوو پێویستە بەگیانێکی پاکی شۆڕشگێڕانە و ڕۆحیەتێکی مەزنی ڕزگاریخوازانەوە ئامێز بۆ یەکدی بکەنەوەو و پشتگەرم بن بەهەست و هەناسە و ئیرادەیەکی هاوبەش و نەتەوەیی و بۆ دابین کردنی مانەوەی خۆیان لە دواڕۆژدا و پاراستنی بەرژەوەندیە گشتیەکانی کوردیش هەر لەئێستاوە ئەدەبیاتی پیری پەککەوتەو تەمومژاوی حزبیی تاکڕەوانە وەلا بنێن وبەرەیەکی یەکگرتووی ڕاستەقینەی نەتەوەیی ڕابگەیەنن و دەبێ دڵنیاش بن کە ئەو بەرەیە لەلایەن تاك بەتاکی هاوڵاتیانەوە وەردەگیرێت و پشتیوانیی لێدەکرێت و لەهەمانحاڵیشدا هەر گرووپ و دەستە و تاقمێکیش لەدەرەوەی ئەوبەرەیە و جیا لە خواستە پیرۆزەکانی ئەوبەرەیەدا دەکەوێتە بەر قارو نەفرەتی گەلی ستەملێکراو بەڵام هەمیشە سەرفرازی کورد لە ڕۆژهەڵاتی کوردستانی مەزندا.

بۆ پێشەوە بە هیمەت و ئیرادەیەکی گشتی و یەکگرتووی نەتەوەیی بۆ ڕزگاریی کوردستانی مەزن.

بژی کورد بژی کوردستان

جەلیل عەباسی 2003/8/15 __ 2703/3/24
pirshaliar@yahoo. com

تێبینی کوردستان نێت:

ئەم نووسینە بیروبۆچونی نووسەرەکەیەتی، کوردستان نێت لە ناوەڕۆکەکەی بەرپرسیار نییە.